

Refleksologia koirien hoidossa

Marjut Nieminen, dipl.refleksologi- terveydenhoitaja

Refleksologinen hoito eli koko kehon vyöhyketerapia perustuu sellaiseen käsitteeseen, että kaikilla kehon elimillä, elintoiminnoilla ja myös psyykkisillä toiminnoilla on heijastealue eli vyöhyke iholla, lihaksessa tai luukalvolla. Vyöhykkeet sijaitsevat kehossa luuston mukaan. Tämä hoitomenetelmä on vanha kansanlääkintätapa, ja sitä voi käyttää ihmisten ja eläinten erilaisten toiminnallisten vaivojen hoitamisessa ja hyvän terveydentilan tukemisessa.

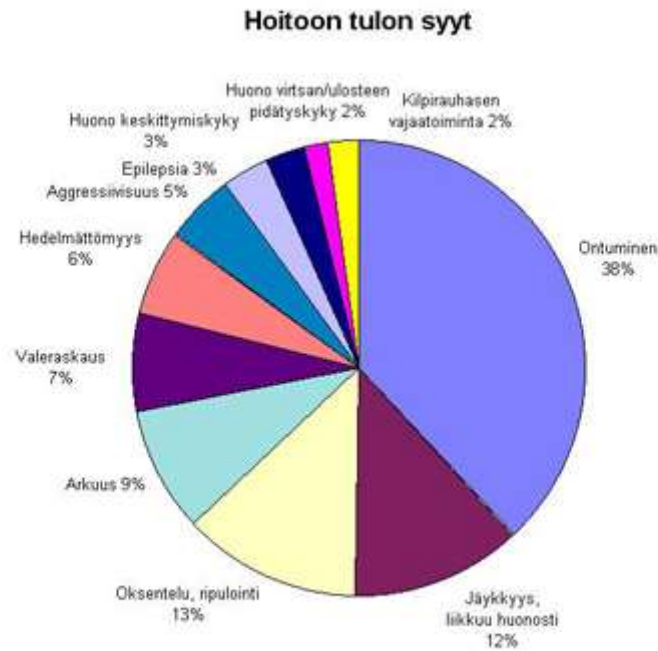
Refleksologinen hoito tehdään koiralle ensimmäisellä kerralla käsin, sormin hieromalla, stimuloimalla määrättyjä kehon alueita, vaivan mukaan. Kun koira on tottunut käsittelyyn, sitä voi hoitaa myös sähköisellä hoitolaitteella, jolloin annetaan pistekohtaista hoitoa vyöhykealueisiin.

Hoidon aikana huoneessa on yleensä vain koira, omistaja ja hoitaja. Koira makaa tai seisoo hoitopöydällä tai lattialla. Hoitotilanteen pitäisi olla rauhallinen, ilman ylimääräisiä häiriötekijöitä. Suurin osa koirista, jotka tulevat hoitoon ovat läpikäyneet eläinlääkärin tutkimukset ja hoidot. Myös niiden koirien kohdalla, jotka tulevat suoraan vastaanotolle, on aina harkittava, onko eläinlääkärillä käynti tarpeellinen. Mutta usein on tilanne sellainen, että perinteisen koululääkinnän keinot on jo kokeiltu, ja viimeisenä "oljenkortena" halutaan kokeilla vaihtoehtoista hoitomenetelmää avuntuojana tai tukihoidona koiran elämänlaadun parantamiseksi.

Hoitoon hakeutuneiden koirien ongelmat

Hoidettavat eläimet ovat olleet pääasiassa koiria ja kissoja. Hoitokertoja eläintä kohden on ollut yleensä kolme ja noin neljännes hoidettavista on tarvinnut hoitoa säännöllisesti, määräajoin esim. neljä kertaa vuodessa. Hoitaessani käytän refleksologiaa vaivoja analysoidessani ja hoitaessani, mutta lisäksi myös homeopaattisia aineita, yrttejä ja ravitsemusneuvontaa. Näitä em. hoitoja on hyvä käyttää terveydentilan tukemisessa, koska terveyden vahvistaminen antaa mahdollisuuden myös parantua sairaudesta.

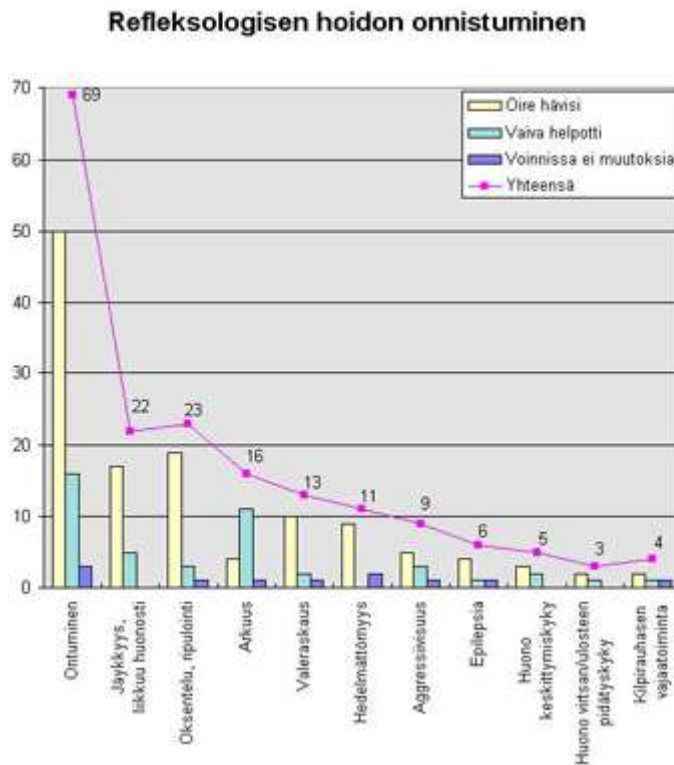
Puolet hoitoonhakeutuneista koirista yli neljän vuoden seuranta-aikana on kärsinyt tuki- ja liikuntaelinten vaivoista. Seuraavaksi suurin ryhmä on koirat, jotka oksentelevat ja ripuloivat tämän tästä tai vaiva voi olla jokapäiväistä. Käytöshäiriöistä arkuus, aggressiivisuus ja eroahdistus (koira ei siedä yksin jäämistä tai olemista erillään emännästä/isännästä) ovat seuraavaksi yleisin hoitoon hakeutumisen syy. Hormonitoiminnan häiriöt - valeraskaudet, juoksuaikeihin liittyvät ongelmat tai koira ei saa jälkeläisiä - ovat myös hoitoonhakeutumisen syytä. Rakon ja suolen toimintaan liittyvät vaivat ovat olleet joidenkin hoidettavien ongelmana. Lisäksi muutamat koiranomistajat ovat halunneet etsiä apua vaihtoehtoisista tai täydentävistä hoidoista koiran pitkäaikaisen sairauden tukihoidon.

Kuva 1. Hoitoon tulon syy ja vaivan yleisyys refleksologista hoitoa saaneiden 181 koiran joukossa

Kuvassa 1 on esitetty neljän vuoden ajalta 181 koiran hoitotulosityitä ja vaivojen yleisyyttä. Hoitokertoja on yksi koira tarvinnut keskimäärin kahdesta kolmeen. Olen ottanut tilastoon mukaan vain ne tapaukset, joiden selkeä hoitotulosyö ilmenee oireluettelossa. Monien hoitamieni koirien kohdalla oli useiden vaivojen kirjo, josta oli hankala määrittää vain yksi hoitotulosyö. Katsoinkin parhaaksi jättää ne tapaukset tilaston ulkopuolelle. Lisäksi jätin tilastoni ulkopuolelle ne koirat, joiden hoitamisessa olen merkittävästi käyttänyt esimerkiksi homeopaattisia aineita. Tällaisia ovat erilaisia ihottumia sairastavat koirat, joiden kokonaisuus hoitotyöstäni on yksi suurimmista. Niidenkin hoitamisessa refleksologialla on suuri merkitys elimistön tilanteen kartoittamisessa ja elintoimintojen tasapainottamisessa.

Refleksologisen hoidon tuloksia

Kuva 2. Hoitotulos refleksologisen hoidon jälkeen vaivojen ja sairauksien yleisyys järjestyksessä

Ontuminen on suurin yksittäinen (39%) hoitoontulon syy. Tämä on varsin tavallinen vaiva kilpailevilla ja fyysistä työtä tekevilla koirilla, mutta myös kasvuikäisillä koirilla. Jäykkyys ja liikkumisvaikeus, esimerkiksi kohdunpoiston, kastration ja nivelleikkausten jälkeen on varsin yleistä. Tällaisissa tapauksissa koirat hyötyvät refleksologisesta hoidosta. Refleksologista hoitoa voi antaa myös ennaltaehkäisevässä tarkoituksessa. Monet koirat saavatkin työkausinaan 1-3 hoitoa, jotta tuki- ja liikuntaelimestö pysyisi hyvässä kunnossa. Hoito ei vaikuttanut ontumiseen 5% tapauksista. Silloin oli useimmiten kyseessä nivelsiteen katkeaminen tai nivelen sisäisten siteiden repeäminen, jotka vaativat kirurgista hoitoa.

Oksentelu ja ripulointi rauhoittuu yleensä jo ensimmäisen hoitokäynnin jälkeen.

Ruoansulatuskanavan oireita poteville annan aina myös ravitsemusneuvontaa, koska ongelmat johtuvat useimmiten vääränlaisesta ravinnosta. Jos virhettä ravitsemuksessa ei korjata, ei vaivakaan hellitä! Pelkästään ravitsemuksen virheiden korjaaminen poistaa usein vaivat kokonaan.

Arkuus, epävarma käytös on seuraavaksi yleisin hoitoontulon syy. Arkuus voi ilmetä, joko jatkuvana tai tiettyihin tilanteisiin liittyvänä. Hoidon tuloksellisuus riippuu usein siitä kumpaan kategoriaan arkuus kuuluu. Helpompia hoidettavia ovat ne, joiden käytöshäiriö liittyy johonkin tilanteeseen tai on alkanut jonkin tapahtuman jälkeen. Usein arkuus tulee perimästä, sukupolvien

vaivana, jolloin voi käydä niin, ettei siitä käyttäytymismuodosta pääse koskaan irti (6% hoitoa saaneista), mutta se pysyy hallinnassa refleksologian avulla. Näin koira on yhteiskuntakelpoinen eikä siitä ole vaaraa ympäristölle, sillä aivan niinkuin aggressiivinenkin koira, voi myös arka koira purra, varsinkin pelästyessään.

Valeraskaudet ovat viidenneksi yleisin hoitoontulon syy. Hormonitoiminnan häiriöt ovat yleistyneet viimeisten vuosien aikana. Refleksologisella hoidolla suurin osa (77%) pääsi eroon valeraskauden oireista. Omistajan kannalta valeraskautta poteva koira on harmillinen varsinkin, jos sen kanssa pitäisi osallistua kokeisiin, näyttelyihin tai metsästä, koska narttu ei ole silloin kiinnostunut juuri mistään. Myös pelkästään utareissa oleva maito saattaa aiheuttaa ongelmia.

Hedelmättömyys, narttu ei tule kantavaksi, on kuudenneksi yleisin hoidettavien vaivoista. Tämän ongelman hoitamisessa refleksologia on tuottanut hyviä tuloksia. Hoidetuista 78% on tullut kantavaksi yhden hoidon tai 2-3 hoitokerran jälkeen. Hoidot aloitetaan yleensä noin kolme kuukautta ennen oletettua juoksuaikaa ja tehdään 3-4 viikon välein. Koska koiralla on juoksuaika noin kaksi kertaa vuodessa, se vaikeuttaa toisinaan hoitovaikutusten seuranta. Esimerkkinä tulee mieleeni tapaus Ruotsissa olevasta suomen ajokoirasta, joka oli kolmesta astutuskerrasta joka kerta jäänyt tyhjäksi ja sen juoksu oli tullut epämääräiseksi. Näin oli käynyt sen jälkeen, kun sen ensimmäiset pennut olivat syntyneet keisarinleikkauksella ja vatsanpeitteet oli ommeltu kiinni teräsklipseillä. Ne tuntuivat nahkan läpi. Sen lisäksi koiralle oli sattunut metsästysretkellä tapaturma, jolloin sen jalkapohjan läpi oli mennyt noin 15 cm pitkä piikkimäinen puunoksa. Puupiikin ulostulokohta oli kintereessä ja sen oli eläinlääkäri joutunut poistamaan. Tämä puun oksa oli ruhjonut kohdun vyöhykkeet vasemmasta jalasta. Ja myös kohtu ja alavatsa oli konkreettisesti ruhjottu keisarinleikkauksessa. Hoidin erityisesti koiran kohdun, alavatsan ja selän vyöhykkeet, aukaisin energiaradan, joka kulkee koiran kylkiviivassa. Nartun heikko juoksu alkoi pian hoidon jälkeen, mutta astuttaminen ei onnistunut. Seuraavasta juoksusta, joka oli normaali ja alkoi 8 kuukauden kuluttua edellisestä, astutus onnistui ja narttu teki 10 pentua.

Käyttäytymisen ongelmista aggressiivisuus toisia koiria tai ihmisiä kohtaan on seuraavaksi yleisin hoitoon tulemisen syistä. Yllättävää on tarkastella arkuuden ja aggressiivisuuden hoitotuloksen suhdetta: aggressiivisuuden takia hoitoon tulleista koirista 55%:lla oire hävisi kokonaan, kun taas vastaava luku aroilla koirilla oli vain 25%. Niillä koirilla taas, joiden käytös ei muuttunut lainkaan hoidon aikana tilanne on päinvastainen. Aroissa koirissa oli 6% ja aggressiivisissa 12%, joiden vointiin ei hoidolla voitu vaikuttaa. Yksi syy aggressiivisten koirien hyvään hoitotulokseen (aggressiivinen käytös loppui 55 %:lla) voi olla se, että koirat oirehtivat kipua aggressiivisena käyttäytymisenä. Kun kipua hoidon vaikutuksesta helpottaa, aggressiivinen käytös häviää. Toisaalta taas 12 % aggressiivisista koirista ei hoitovastetta saatu ja aroilla koirilla 6% hoidetuista. Arkojen koirien käytökseen vaikuttavat ulkoiset tekijät enemmän kuin aggressiivisten koirien käytökseen. Tämä näkyy myös siinä, että arat koirat tarvitsivat hoitokertoja enemmän pysyäkseen tasapainossa.

Eläinlääkärin diagnosoimia epilepsiaa sairastavia koiria on ollut hoidossani kuusi. Näistä koirista kahdella oli epilepsialääkitys ja ne saivat voimakkaita kohtauksia. Hoidon vaikutuksesta kohtaukset helpottuivat, mutta eivät kokonaan hävinneet. Loput neljä koiraa eivät olleet saaneet epilepsialääkitystä ja niiden kohtaukset vaihtelivat poissaolo- tai tuijotuskohtauksista kouristuksiin, jolloin virtsaa ja ulostetta pääsi ja ne myös silloin kuolasivat runsaasti. Näillä lääkitsemättömillä koirilla oireet jäivät pois.

Lähinnä kilpailevien koirien ongelmana on ollut hoitoontullessa huono keskittymiskyky tehtävien suorittamisessa. Näistä koirista keskittymiskyky parani pysyvästi 60%:lla koirilla ja 40% tarvitsi uusintahoitoja hyvän keskittymiskyvyn ylläpitämiseksi.

Pelkästään huonon virtsan tai ulosteen pidätyskyvyn vuoksi hoitoon tulleita on ollut vain muutama. Refleksologinen hoito on auttanut pääsemään eroon vaivasta 67%:lla näistä koirista.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan hoitamisessa thyroxin-lääkityksestä pääsi eroon 50% koirista, vaikka lääkitys oli jatkunut jo vuoden. Thyroxin annokset pienenevät niilläkin, jotka eivät voineet luopua lääkityksestä. Kyse oli silloin jo vanhasta koirasta. Esimerkkitapauksena voin kertoa hoitooni tulleesta vanhasta leonberg uroksesta, jonka käyttämä thyroxin annos oli 16 tablettia päivässä. Omistajan hoitotavoitteena oli selviytyä kuukausi yhdellä sadan tabletin pakkauksella. Hoitotulos oli vieläkin parempi, sillä koiralle riitti jatkossa 2 tablettia päivässä.

Nämä koirien refleksologisen hoidon tulokset esitin Refleksologien kansainvälisessä konferenssissa Tampereella syyskuussa -98. Konferenssiin osallistui lähes 250 terapeuttia, 23 eri maasta.-Eläinten vyöhykehoito on luontaishoitojen erikoisalana uusi ja sitä kohtaan kiinnostus on suuri niin terapeuttien kuin hoitoa tarvitsevien keskuudessa.